

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2024-08-22 Nr. 429-181
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

UAB (*duomenys neskelbiami*) (toliau - draudėja) ir draudikas Statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklių¹ (toliau – Taisyklės) pagrindu sudarė draudimo sutartį (toliau – Draudimo sutartis), kuria buvo apdrausti draudėjos turtiniai interesai, susiję su jos civiline atsakomybe už tretiesiems asmenims padarytą žalą, atsiradusią šalių nustatyto draudimo apsaugos laikotarpiu dėl atliekamų ir (ar) atliktų apdraustų darbų.

2023 m. rugsėjo 11 d. pareiškėja kreipėsi į draudiką dėl pastebėtos žalos jai priklausančiame bute, esančiame adresu: (*duomenys neskelbiami*) (toliau – Butas) atlyginimo. Pareiškėjos teigimu, žalą (įvairaus pobūdžio apgadinius, pažeidimus, trūkumus) penkiems Buto langams sukėlė name renovacijos darbus vykdžiusi draudėja (toliau kartu – Defektai).

2024 m. vasario 15 d. draudikui nutarus Defektų nepripažinti draudžiamuoju įvykiu (draudžiamaisiais įvykiais) ir netenkinus pareiškėjos pretenzijos, tarp šalių kilo ginčas.

Lietuvos bankui pateiktame prašyme nagrinėti kilusį ginčą pareiškėja nurodė, kad, priimdama ginčijamą sprendimą, draudikas neatliko išsamaus ir tinkamo visų aktualių įrodymų (draudimo bendrovės ADB „Gjensidige“, apdraudusios Butą, išvadų; minėtos draudimo bendrovės pasitelkto UAB „Smart claims“ specialisto apžiūros akto duomenų, statybos darbų priežiūrą vykdžiusios UAB „Bauservis“ apžiūros aktų ir kt.) tyrimo.

Pareiškėja akcentavo, kad draudikas tinkamai neįvertino ir jos pateiktų nuotraukų, kuriose užfiksuota netvarkinga draudėjos vykdomų statybos darbų vieta prie namo. Pareiškėja nurodė, kad, vykdant namo renovacijos darbus, buvo pjaustomi „langų angokraščiai“, bet langai nebuvo uždengti apsaugine plėvele.

Pareiškėjos teigimu, netinkamą draudėjos darbų vykdymą namo renovacijos metu patvirtina ir UAB „Bauservis“ sudarytas namo renovacijos darbų trūkumų aktas, kuriame užfiksuoti bendro pobūdžio darbų trūkumai. Šiuos trūkumus draudėja yra įsipareigojusi ištaisyti ir dėl jų reikalavimai draudikui nėra reiškiami.

Pareiškėja nurodė, kad, prieš pradėdant renovacijos darbus, Buto langų būklės nefiksavo, to nedarė (nenurodė, neprašė daryti) ir draudėja ar darbų užsakovas, todėl nuotraukų, kuriose būtų užfiksuota langų būklė prieš pradėdant namo renovacijos darbus, pateikti negali. Renovacijos darbų metu langai Bute nebuvo keičiami. Pareiškėja prašė įpareigoti draudiką išmokėti dėl Defektų kilusią žalą atlyginančią draudimo išmoką.

Draudikas nurodė su pareiškėjos reikalavimu nesutinkantis. Įvertinus surinktų duomenų apie Defektus visumą, pagrindo mokėti pareiškėjai draudimo išmokos pagal Taisyklės nenustatyta. Draudiko pasitelkta statybos ekspertų įmonė UAB „Infranet“ (toliau – Įmonė), įvertinusi visus duomenis, papildomai patvirtino kad draudiko išvados teisingos.

---

¹ Patvirtintų 2016 m. gruodžio 22 d. Lietuvos banko valdybos nutarimu Nr. 03-20 (nuo 2021 m. lapkričio 1 d. galiojanti redakcija).

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių nesutarimas kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią dėl Defektų kilusią žalą.

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, Lietuvos banko nuomone, būtina įvertinti draudiko sprendimo pagrįstumą.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Draudimo sutarčiai taikomų Taisyklių 100 punkte nustatyta, kad, pagal civilinės atsakomybės draudimo sąlygas, draudžiamuoju įvykiu pripažįstamas draudėjui arba draudikui draudimo sutarties galiojimo metu ir šalių nustatytu draudimo apsaugos laikotarpiu pateiktas reikalavimas atlyginti trečiajam asmeniui padarytą žalą dėl draudėjo ir (ar) apdraustojo atliekamų ir (ar) atliktų apdraustų darbų. Pagal Taisyklių 101 punktą, pateiktas reikalavimas pripažįstamas draudžiamuoju įvykiu tik tada, jeigu atitinka visas šias sąlygas: yra pateiktas kaip rašytinė pretenzija arba ieškinys; pareikštas per draudimo sutarties terminą arba per šalių nustatytą draudimo apsaugos laikotarpį; pareikštas dėl žalos, kuri atsirado draudimo sutarties termino metu arba per šalių nustatytą draudimo apsaugos laikotarpį dėl atliekamų ir (ar) atliktų apdraustų darbų; pateiktas dėl apdraustų darbų, atliekamų ir (ar) atliktų per draudimo sutarties terminą; pateiktas dėl Lietuvos Respublikos teritorijoje atliekamų ir (ar) atliktų apdraustų darbų; apdraustasis yra atsakingas už padarytą žalą.

Vadovaujantis Taisyklių 100 ir 101 punktais, darytina išvada, kad, šalims (t. y. draudikui ir draudėjai) sudarius Draudimo sutartį, draudikas, esant išvardytoms sąlygoms, įsipareigojo nukentėjusiems tretiesiems asmenims mokėti draudimo išmoką dėl įvykių, už kurių kilimą pagal civilinę atsakomybę reglamentuojančių teisės aktų nuostatas draudėja pripažįstama atsakinga.

Bendrąsias civilinės atsakomybės atsiradimo sąlygas ir pagrindus nustato CK. Vadovaujantis CK 6.246 straipsnio 1 dalimi, civilinė atsakomybė atsiranda neįvykdžius įstatymuose ar sutartyje nustatytos pareigos (neteisėtas neveikimas) arba atlikus veiksmus, kuriuos įstatymai ar sutartis draudžia atlikti (neteisėtas neveikimas), arba pažeidus bendro pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai. Civilinei atsakomybei taikyti būtina nustatyti šias sąlygas: neteisėtus veiksmus (CK 6.246 straipsnis), žalą (CK 6.249 straipsnis), priežastinį ryšį tarp asmens neteisėtų veiksmų ir atsiradusios žalos (CK 6.247 straipsnis) ir kaltę (CK 6.248 straipsnis).

Kreipimesi į Lietuvos banką pareiškėja nurodė, kad būtent namo renovacijos darbus vykdžiusi draudėja yra atsakinga už pareiškėjos Buto langams padarytą žalą.

Pareiškėja pateikė duomenis, kad namo renovacijos darbus draudėja pradėjo vykdyti 2022 m. birželio mėn. 2023 m. sausio mėn. buvo pradėti montuoti pastoliai prie namo ir apribotas pateikimas iš Buto į balkoną. Sumontavus naują balkoną ir atsiradus galimybei į jį patekti iš Buto, 2023 m. vasario 16 d. pareiškėja pastebėjo, kad „atsirado lango rėmo (langas iš balkono) plastiko vientisumo pažeidimai (įbrėžimai ir įpjovimas).“

2023 m. balandžio 12 d. pareiškėja kreipėsi į Butą apdraudusią ADB „Gjensidige“, ši pasiūlė pareiškėjai dėl žalos atlyginimo kreiptis į draudėją arba jos civilinę atsakomybę apdraudusią įmonę.

Pareiškėja teigia 2023 m. balandžio 14 d., kai fasado tinkavimo darbai buvo atlikti ir atsirado galimybė atidaryti Buto virtuvės langą, pastebėjusi „atsiradus lango rėmo plastiko vientisumo pažeidimus (subraižymus), geltonas dėmes, dingusį lango drenažo dangtelį, lango

rėmas išteptas sienų dekoru medžiaga ir subraižytas stiklo paketas. Angokraščiai iš lauko pusės sutvarkyti nekokybiškai."

Pareiškėjos teigimu, 2023 m. balandžio 24 d., kai fasado tinkavimo darbai buvo atlikti ir atsirado galimybė atidaryti kitus Buto langus („miegamojo, darbo kambario, svetainės"), buvo pastebėti „lango rėmo plastiko vientisumo pažeidimai (paviršiniai ir gilūs subraižymai, įpjovimai). Dingę lango drenažo dangteliai." Pareiškėjos teigimu, pastoliai aplink Butą buvo demontuoti 2023 m. gegužės mėn.

Pastebėtus penkių Buto langų Defektus pareiškėja užfiksavo nuotraukose ir apie žalą informavo renovacijos darbų užsakovę UAB „Mano būstas Baltija", draudėją, statybos darbų techninę priežiūrą vykdančią UAB „Bauservis".

2023 m. balandžio 18 d. UAB „Bauservis" sudarytame apžiūros akte Nr. (*duomenys neskelbiami*), kuriame užfiksuoti 2023 m. vasario 20 d. ir papildomi 2023 m. balandžio 18 d. vykdytų Buto langų apžiūrų rezultatai, nurodoma: „Atlikus apžiūrą nustatyta, kad yra pažeistas lango rėmas patalpoje 40-5 iš balkono pusės. Ant rėmo matosi įbrėžimai keliose vietose. Remiantis gyventojos žodžiais, įbrėžimai atsirado rangovui vykdant lango palangės demontavimo ir angokraščių pjovimo darbus. Nustatyti tikslų rėmo pažeidimo laiką nėra galimybės. <...> Atlikus apžiūrą nustatyta, kad yra įtrūkęs durų rėmas patalpoje 40-5 iš balkono pusės. Ant rėmo matosi įtrūkimas. <...> Remiantis gyventojos žodžiais įtrūkimas atsirado rangovui vykdant lango palangės demontavimo ir angokraščių pjovimo darbus. Nustatyti tikslų rėmo įtrūkimo laiką nėra galimybės. Įtrūkimo vieta nuo laiko yra patamsėjusi, kas nuotraukoje gerai matosi. Ties įtrūkimu mechaninių pažeidimų nesimato."

2023 m. balandžio 18 d. UAB „Bauservis" sudarytame Buto langų apžiūros akte Nr. (*duomenys neskelbiami*) nurodoma: „1. Atlikus apžiūrą nustatyta, kad patalpos 40-8 nekokybiškai nutinkuoti angokraščiai. <...> 2. Atlikus apžiūrą nustatyta, kad yra pažeistas lango stiklo paketas patalpoje 40-8 iš lauko pusės. Ant stiklo paketo matosi įbrėžimas <...> Remiantis gyventojos žodžiais, įbrėžimas atsirado rangovui vykdant fasado šiltinimo darbus. Nustatyti tikslų stiklo paketo pažeidimo laiką nėra galimybės. <...> 3. Atlikus apžiūrą nustatyta, kad yra pažeista lango plastikinė dalis patalpoje 40-8 iš lauko pusės. Ant rėmo matosi įbrėžimas. <...> Remiantis gyventojos žodžiais, įbrėžimai atsirado rangovui vykdant fasado šiltinimo darbus. Nustatyti tikslų pažeidimo laiką nėra galimybės."

2023 m. birželio 29 d. UAB „Bauservis" sudarytame apžiūros akte Nr. (*duomenys neskelbiami*) užfiksuoti langų pažeidimai Buto patalpose 40-3, 40-4, 40-5: „Atlikus apžiūrą nustatyta, kad: langų rėmai yra nuteplioti; praktiškai visuose pvc rėmų profiliuose matosi nedideli mechaniniai pažeidimai (įbrėžimai); trūksta kelių drenažinių dangtelių; nekokybiškai privestas dekoratyvinis tinkas prie pvc profilių; neužsandarinti kampai tarp polanginio profilio, skardos lankstinio ir dekoratyvinio tinko." Šiame akte duomenų apie galimą minimų pažeidimų atsiradimo laiką nepateikiama.

Pateikti duomenys patvirtina, kad pareiškėja dėl žalos langams atlyginimo iš pradžių kreipėsi į Butą apdraudusią ADB „Gjensidige". Šios įmonės pavedimu UAB „Smart claims" 2023 m. liepos 27 d. apžiūrėjo Buto langus ir sudarytame turto apžiūros akte nurodė: „Langai montuoti 2019 m. <...> Apžiūrint ant visų langų iš lauko (išorės) pusės matomi įvairūs pažeidimai, įbrėžimai, dėmės. Vykdoma namo fasado renovacija, draudėja teigia, kad po atliktų darbų pastebėjo pažeidimus. <...>."

Įvertinus nurodytus duomenis, darytina išvada, kad skirtingo pobūdžio Defektai buvo pastebėti ir fiksuoti skirtingu laiku. UAB „Bauservis" ir UAB „Smart claims" sudarytuose apžiūros aktuose fiksavo vizualiai matomus apgadinimus, trūkumus, tačiau tikslios jų atsiradimo datos, kitų konkrečių atsiradimo aplinkybių nenustatė. UAB „Bauservis" aktuose nurodoma, kad galimybės nustatyti tikslios pažeidimų atsiradimo datos nėra. UAB „Smart claims" akte nurodoma, kad ginčui aktualūs langai sumontuoti 2019 m., taigi nėra nauji. Kaip matyti, apžiūros aktuose nurodomas galimas Defektų ryšys su draudėjos vykdytais darbais grindžiamas pareiškėjos paaiškinimais.

Pastebėtina, kad 2023 m. rugsėjo 6 d. sprendimu ADB „Gjensidige" atsisakė pareiškėjai išmokėti žalą Buto langams atlyginančią draudimo išmoką, motyvuodama tuo, kad Butas yra apdraustas nuo konkrečių rizikų, tačiau šiuo atveju kilusi žala neatitinka nė vieno iš galimų draudžiamųjų įvykių sąlygų, be to, žala atitinka nedraudžiamųjų įvykių sąlygas – apgadinimai galimai susiję su draudėjos vykdomais namo renovacijos darbais ir yra estetinio pobūdžio.

Pareiškėjos teigimu, draudikas nepagrįstai nesivadovavo šia ADB „Gjensidige" išvada (t. y. išvada, kad visi Defektai yra susiję su draudėjos vykdytais renovacijos darbais). Vis dėlto,

įvertinus pirminį ADB „Gjensidige“ duomenų šaltinį (minėtą UAB „Smart claims“ apžiūros aktą) bei sprendime nurodomą tik tikėtiną prielaidą dėl įvykių priežasties, manytina, kad ADB „Gjensidige“ ir jos pasitelkta įmonė nenustatė konkrečių su Defektais susijusių aplinkybių ir neabejotino draudėjos darbų ryšio su jais.

Pažymėtina, kad, pagal Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalies 1 punktą, draudikas neturi teisės išmokėti draudimo išmoką, neįsitikinęs, kad draudžiamasis įvykis buvo, o pagal to paties straipsnio 7 dalį, draudikas privalo įrodyti aplinkybes, atleidžiančias jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar suteikiančias teisę sumažinti draudimo išmoką.

Taisyklių 47 punkte nustatyta, kad draudikas draudimo išmoką moka konstatavus draudžiamąjį įvykio faktą ir nustačius žalos dydį, bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį.

Taisyklių 49 punkte nustatyta, kad jeigu įvykis yra nedraudžiamasis, draudikas privalo atsisakyti mokėti draudimo išmoką per 30 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes. Atsisakydamas mokėti draudimo išmoką ar ją sumažindamas, draudikas privalo pateikti draudėjui, naudos gavėjui ar trečiajam asmeniui išsamų ir motyvuotą rašytinį paaiškinimą apie tokio sprendimo priežastis.

Taigi, pareiškėjos pretenziją gavusiam draudikui kilo pareiga savarankiškai ištirti visus turimus ir prieinamus duomenis, susijusius su Defektais, siekiant įvertinti draudžiamąjį įvykio (draudžiamųjų įvykių) buvimo faktą.

Kaip minėta, įvertinęs jam pateiktus duomenis, draudikas nurodė nenustatęs pagrindo pagal Taisykles mokėti pareiškėjai draudimo išmokos, atlyginančios Defektų sukeltą žalą. Kilus ginčui, draudikas nurodė žalos bylos medžiagą pateikęs papildomam ekspertiniam Įmonės vertinimui, ši parengė ekspertinę pažymą (toliau – Ekspertinė pažyma). Ekspertinėje pažymoje pateikiamos Defektų nuotraukos ir jų vertinimas.

Vertinant pateiktą Ekspertinę pažymą, svarbu tai, kad Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotoje teisės aiškinimo ir taikymo praktikoje konstatuojama, jog konkretūs faktiniai duomenys, gauti ekspertinio tyrimo metu, gali būti atmeti kaip įrodymai, jei manoma, kad jie nepagrįsti, nepatikimi ar turi kitokių trūkumų. Kritiškai vertinti eksperto išvadą ar jos dalį galima tada, kai ekspertizės turinys prieštaringas, išvados neišplaukia iš tyrimo eigos, išvada pateikta neatlikus tyrimo arba jis atliktas neišsamiai ir kitais panašiais atvejais, kai kyla pagrįstų abejonų dėl ekspertinio tyrimo eigos ir rezultatų. Eksperto išvada pripažįstama pakankamu įrodymu, jeigu šios išvados duomenys yra nuoseklūs ir išsamūs, taip pat, jei eksperto išvada neprieštarauja faktiniams duomenims, gautiems iš tos pačios rūšies ar skirtingų įrodinėjimo priemonių. Eksperto išvada laikoma pagrįsta, jeigu, įvertinus ginčo šalių pateiktų įrodymų visumą, eksperto išvados duomenys leidžia daryti pagrįstą išvadą apie įrodinėjamų faktinių aplinkybių buvimą ar nebuvimą².

Įvertinus Ekspertinėje pažymoje vertinamus duomenis, nėra pagrindo teigti, kad Įmonė juos komentavo netiksliai ar iškreipdama jų turinį, juose fiksuotas aplinkybes, kitų pažymos trūkumų taip pat nenustatyta, tad pagrindo ja nesiremti nėra.

Kaip matyti, kilusi žala yra susijusi su skirtingo tipo Defektais – draudėjos galimai netinkamai atliktais statybos darbais, taip pat lango rėmo skilimais (įtrūkimais), paviršiniaus mechaniniais langų pažeidimais, patepliojimais, kitais eksploatacinio tipo pažeidimais.

Draudikas nurodė, kad Defektai, susiję su draudėjos darbų broku, laikytini nedraudžiamaisiais įvykiais pagal Taisykles, o kiti Defektai neatitiko draudžiamųjų įvykių sąlygų.

1. Dėl Defektų, susijusių su draudėjos vykdytų statybos darbų broku, vertinimo

Kaip minėta, draudiko teigimu, buvo nustatyta, kad dalis Defektų yra akivaizdžiai susiję su draudėjos vykdytų darbų broku. Ekspertinėje pažymoje fiksuoti statybos darbų trūkumų požymiai, vertinant Buto virtuvės lango nuotraukas („blogas privedimas – tai yra statybos darbų klaida ir defektas. <...> nekokybiškai atlikti apdailos darbai – tai yra statybų klaida/brokas“); miegamojo kambario lango nuotraukas („nekokybiškai atlikti tinkavimo darbai, neužsandarintas kampas – tai yra statybos darbų klaida / brokas“; „nekokybiškai atlikti tinkavimo darbai (grubiai

² Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. birželio 17 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-386-469/2015.

privestas dekoratyvinis tinkas prie lango konstrukcijos)“; darbo kambario lango nuotraukas („nekokybiškai atlikti tinkavimo darbai, neužsandarintas kampas – tai yra statybos darbų klaida/brokas“).

Vykdytų statybos darbų brokas fiksuotas ir UAB „Bauservis“ apžiūros aktos aktuose: 2023 m. balandžio 18 d. apžiūros akte nurodyta, kad „patalpos 40-8 nekokybiškai nutinkuoti angokraščiai“; 2023 m. birželio 29 d. apžiūros akte fiksuota, kad „nekokybiškai privestas dekoratyvinis tinkas prie pvc profilių; neužsandarinti kampai tarp polanginio profilio, skardos lankstinio ir dekoratyvinio tinko“.

Ginčo, kad minėti darbų trūkumai yra susiję su draudėjos vykdytais statybos darbais, nėra.

Pažymėtina, kad, pagal Taisyklių 104.9 papunktį, draudikas neatlygina žalos dėl statybos darbų trūkumų taisymo. Įvertinus minėtas aplinkybes, kai dalis Defektų atitiko nedraudžiamojo įvykio sąlygas pagal Taisyklės, sutiktina su draudiku, kad jam nekilo pareiga atlyginti su jais susijusių nuostolių.

2. Dėl kitų Defektų vertinimo

Kaip matyti, draudikas teigia, kad kiti Defektai (skilimai, įtrūkimai, įbrėžimai, patepliojimai, kitas fiksuotas mechaninis ir eksploatacinis poveikis, kaip dingę „drenažiniai dangteliai“) neatitiko draudžiamojo įvykio pagal Taisyklės sąlygų – objektyviais duomenimis nebuvo pagrįsta jų sąsaja su konkrečiais draudėjos vykdytais apdraustais darbais.

Kaip matyti iš UAB „Bauservis“ ir UAB „Smart claims“ apžiūros aktų, konkreti Defektų atsiradimo data nebuvo nustatyta. Šiuose aktuose sąsaja tarp Defektų (išskyrus jau aptartus draudėjos vykdytų statybos darbų broko atvejus, kurių atžvilgiu ryšys neginčijamas) ir draudėjos darbų grindžiama tik pareiškėjos paaiškinimais. Draudiko pateiktoje Ekspertinėje pažymoje taip pat nurodoma: „Įvertinus pateiktą dokumentaciją ir atlikus išsamią situacijos analizę, negalima nustatyti laiko, kuomet buvo padaryti sugadinimai.“

Pažymėtina, kad pareiškėjos pateiktos nuotraukos, kuriose fiksuota galimai netvarkinga draudėjos statybos darbų vieta, taip pat duomenys apie nustatytus bendro pobūdžio namo renovacijos darbų trūkumus neįrodo aplinkybių, susijusių su konkrečiais ir šiam ginčui aktualiais Defektais, t. y. neįrodo priežastinio ryšio tarp konkrečių draudėjos veiksmų ir konkrečių langų pažeidimų, apgadinimų.

Kaip minėta, ginčui aktualūs langai buvo sumontuoti 2019 m., o prieš draudėjai pradėdant vykdyti darbus, jų būklė nebuvo fiksuota. Taigi objektyvių duomenų, kurie patvirtintų konkretų Defektų (pažeidimų, apgadinimų) atsiradimo laiką, kitas tikslas jų kilimo aplinkybes nenustatyta. Vis dėlto, kaip matyti, Įmonė vertino nustatytus Defektus pagal jų pobūdį.

2.1. Dėl langų rėmų skilimų (įtrūkimų) vertinimo

Vertindama langų rėmų skilimus (įtrūkimus), Ekspertinėje pažymoje Įmonė nurodė: „<...> Langas iš balkono. Prie skilimo nesimato mechaninio poveikio – tikėtiniausia, jog skilimas yra dėl netinkamo montavimo darbų. Įtrūkimas yra patamsėjęs, dėl ko galima spręsti, jog įtrūkimas buvo prieš ilgą laiką tarpą – ilgalaikiams procesams pakeičiant įtrūkimo spalvą. <...> Virtuvė. Matosi įtrūkimas, tačiau nėra jokio mechaninio poveikio požymių – tikėtiniausia jog įtrūkimas yra atsiradęs dėl netinkamo montavimo, eksploatacijos. <...> Darbo kambarys. Mechaninių pažeidimų nėra – matosi įtrūkimas, kuris, atsižvelgiant į tai, jog nėra mechaninio poveikio požymių, tikėtiniausia atsirado dėl netinkamo montavimo. <...> Svetainė. Vertinant pateiktas nuotraukas matoma, jog ir langų viduje yra sutrūkimai – kurie niekaip negalėjo būti padaryti rangovo, atliekant darbus su uždarytais langais. Atitinkamai ir langų viduje yra matomi tokie patys sutrūkimai, kurie yra ir išorėje, kas patvirtina, jog sutrūkimai yra dėl montavimo.“

Ekspertinėje pažymoje nurodoma bendra nustatytų langų rėmų skilimų priežastis: „Langų ir durų montavimo brokas: Langų ir durų montavimo metu nebuvo laikytasi gamintojo nustatytų rekomendacijų ir techninių reikalavimų. Tai lėmė sandarinimo defektus, dėl kurių per laiką atsirado eksploataciniai pažeidimai.“

Ginčo byloje nėra pateikta objektyvių duomenų, kurie paneigtų šias specialią žinių turinčios Įmonės išvadas, todėl jos laikytinos tinkamai pagrindžiančiomis šią draudiko sprendimo dalį (laikyti, kad ginčui aktualūs skilimai (įtrūkimai) nėra susiję su apdraustais draudėjos vykdytais darbais, todėl negali lemti civilinės atsakomybės draudėjai taikymo).

2.2. Dėl kitų langų apgadinimų vertinimo

Kaip matyti, kita dalis fiksuotų Defektų yra nežymūs išoriniai, eksploatacinio tipo langų apgadinimai, įbrėžimai, patepliojimai, „drenažo dangtelių“ dingimas ir pan.

Ekspertinėje pažymoje nurodoma: „Virtuvė. Matosi nežymus apibraižymas – atsižvelgiant į apibraižymo spalvą, tikėtina jis buvo padarytas prieš ilgesnį laiko tarpą, ilgalaikiams natūraliems veiksniams paveikiant įbrėžtą vietą, eksploatacijos metu. <...> Svetainė. Matosi nežymus apibraižymas – atsižvelgiant į apibraižymo spalvą, tikėtina jis buvo padarytas prieš ilgesnį laiko tarpą, ilgalaikiams natūraliems veiksniams paveikiant įbrėžtą vietą, eksploatacijos metu. <...> Svetainė. <...> pavieniai įbrėžimai, pagal kurių spalvą galima daryti tikėtiną išvadą, jog jie buvo padaryti prieš ilgą laiko tarpą.“

Pažymėtina, kad Ekspertinėje išvadoje didelė dalis Defektų siejama su natūraliu nusidėvėjimu: „Langas iš balkono. Matomas patepliojimas ir eksploatacinis nusidėvėjimas. <...> Virtuvė. Mechaniniai pažeidimai nefiksuojami – matomas išteplojimas ir eksploatacinis nusidėvėjimas. <...> Miegamasis. Mechaninių pažeidimų nėra – matomas eksploatacinis nusidėvėjimas. <...> Darbo kambarys. Mechaninių pažeidimų nenustatyta – matosi eksploatacinis nusidėvėjimas. <...> Svetainė. Mechaninių pažeidimų nenustatyta – matosi eksploatacinis nusidėvėjimas“ ir kt.

Kaip minėta, nesant duomenų apie tai, kada konkrečiai buvo padaryta žala langams, taip pat įvertinus aplinkybę, kad langai sumontuoti 2019 m. ir nuo tada buvo naudojami (draudėjos nebuvo keičiami), jų būklė iki draudėjos darbų pradžios nefiksuota, nėra pagrindo nesutikti su minėtu specialių žinių turinčios Įmonės vertinimu dėl dalies Defektų priežasties (natūralaus nusidėvėjimo poveikis, eksploataciniai pažeidimai). Akivaizdu, kad, nenustačius priežastinio ryšio tarp konkrečių draudėjos veiksmų ir minėtų konkrečių Defektų, dėl jų civilinė atsakomybė draudėjai nekyla, taigi nėra ir būtinos draudžiamojo įvykio pagal Taisykles sąlygos.

Įvertinus pateiktus duomenis, darytina išvada, kad draudikas pareiškėjos ginčijamą sprendimą pagrindė specialių žinių turinčios Įmonės parengtos Ekspertinės pažymos ir kitais surinktais duomenimis. Objektivių duomenų, paneigiančių draudiko pasitelktos Įmonės išvadų pagrįstumą, nebuvo pateikta.

Kaip minėta, pareiga mokėti draudimo išmoką kyla, kai įvykis atitinka Taisyklėse nustatytas draudžiamojo įvykio sąlygas ir neatitinka nedraudžiamojo įvykio sąlygų. Šiuo atveju dalis Defektų atitiko nedraudžiamojo įvykio sąlygas (Defektai, susiję draudėjos vykdytų darbų broku), o kiti – neatitiko draudžiamojo įvykio sąlygų pagal Taisykles.

Nenustačius pagrindo draudikui pagal Draudimo sutartį mokėti draudimo išmokos, atlyginančios Defektų sukeltą žalą, pareiškėjos reikalavimas atmestinas kaip nepagrįstas.

Į esminius šalių išdėstytus argumentus atsakyta, o kiti šalių nurodyti argumentai neturi esminės reikšmės sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą³.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.

dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis